

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖS VALSTYBĖS TURTO KONTROLĖS SKYRIAUS VIRŠININKAS

SPRENDIMAS

DĖL VALSTYBĖS ĮMONĖS “VILNIAUS REGIONO VEISLININKYSTĖ” 2000 METŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS IR ŪKINĖS VEIKLOS TIKRINIMO REZULTATŲ

2001 m. rugpjūčio d.31 Nr.65
Vilnius

Valstybės kontrolės Valstybės turto kontrolės skyriaus viršininkas V.Švedas, išnagrinėjęs valstybės įmonės “Vilniaus regiono veislininkystė” (toliau – įmonė) 2000 metų finansinės atskaitomybės ir ūkinės veiklos tikrinimo dokumentus,

NUSTATĖ:

Įmonė 2000 metais iš savo ūkinės-finansinės veiklos patyrė 39460 Lt nuostolį. 1999 metų įmonės veiklos rezultatas buvo 66502 Lt nuostolio. Įmonės steigėjas - Žemės ūkio ministerija, pažeidžiant 1994-12-21 Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr.1-722 (toliau – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas) 10 straipsnio 5 dalies reikalavimą, įmonei dirbant nuostolingai, nesvarstė ar įmonės vadovas S.Uleckas tinkamas toliau eiti direktoriaus pareigas.

Prie valstybės įmonės “Vilniaus regiono veislininkystė” 1994 metais prijungus Vilniaus rajono valstybinę gyvulių sėklinimo įmonę, buvo perduotas 8313 Lt vertės akcinis kapitalas, kuris apskaitomas įmonės buhalterinėje apskaitoje, tačiau Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas nenumato, kad valstybės įmonė gali turėti akcionuoto kapitalo.

Įmonė turi ilgalaikio finansinio turto: 1228 Lt vertės 1228 uždarnosios akcinės bendrovės “Veisterna” akcijas, kurias ji įsigijo 1991 metais, tačiau Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 13 straipsnio 7 dalis draudžia valstybės įmonei investuoti kapitalą kitose įmonėse.

Pažeidžiant 1993-12-22 Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr.I-345 1 straipsnio reikalavimą, 2000 metų sausio mėnesį įmonėje nepriskaičiuota ir nesumokėta į valstybės biudžetą 5206,32 Lt pridėtinės vertės mokesčio.

Pažeidžiant 1990-10-05 Lietuvos Respublikos fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo Nr.I-641 33 straipsnio reikalavimą, įmonės vyr. finansininkė I.Beinarovičienė 2000 m. rugsėjo mėn. neišskaitė iš darbuotojų ir nepervedė į valstybės biudžetą 530,39 Lt fizinių asmenų pajamų mokesčio už padengtas iš įmonės rezervinio fondo bulvių priežiūros išlaidas. Tikrinimo metu 2001-08-02 mokėjimo pavedimu Nr.141 įmonė sumokėjo Vilniaus apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai 530,39 Lt fizinių asmenų pajamų mokesčio. Įmonės vyr. finansininkei I.Beinarovičienei neišskaičius iš gyventojų fizinių asmenų pajamų mokesčių ir sumokėjus mokesčių inspekcijai 530,39 Lt fizinių asmenų pajamų mokesčio, įmonei padaryta

530,39 Lt dydžio žalą.

Pažeidžiant Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4 straipsnio 1 dalies reikalavimą, įmonė užsiima įstatuose nenumatyta veikla:

1. Atlieka homo sapiens spermos banko funkciją. Homo sapiens sperma pagaminta įmonėje 1993 m. gruodžio –1995m. sausio mėn. Minėta veikla Lietuvos Respublikoje nėra reglamentuota įstatymais. Vertinant ekonominio efektyvumo požiūriu homo sapiens spermos gavyba ir jos banko veikla įmonei duoda neigiamą ūkinės veiklos rezultatą, nes nuo 1993 m. gruodžio mėn. iki 2001m. liepos mėn. įmonė tam padariusi 46278,58 Lt. išlaidų, negavo iš šios veiklos jokių pajamų.

2. Tiekia geriamąjį vandenį Utenos rajono Utenos seniūnijos Joneliškio ir Gedimino kaimų gyventojams bei eksploatuoja nuotekų valymo įrengimus. 1994-07-07 Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr.I-533 7 straipsnio 16 dalyje numatyta, kad šilumos ir geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų surinkimo ir valymo organizavimo funkcijos yra priskirtos savivaldybei.

Įmonė neefektyviai naudoja 1998 m. rugpjūčio 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr.1026 “Dėl žemės, suteiktos mokslo bei mokymo įstaigoms ir perduotos valstybiniais specializuotiems sėklininkystės bei veislininkystės ūkiams, naudotojų ir jų naudojamų žemės sklypų dydžio nustatymo” suteiktą jai žemę:

1. Minėtu Vyriausybės nutarimu suteiktas Utenos kuilių spermos gamybos centrui 75,1 ha dydžio žemės sklypas, t. sk. 63,5 ha žemės ūkio naudmenų, tačiau Utenos kuilių spermos gamybos centras šių žemės ūkio naudmenų nenaudoja dėl to, kad užsiimti augalininkyste yra nuostolinga.

2. Minėtu Vyriausybės nutarimu Vilniaus rajono Rudaminos seniūnijoje įmonei suteiktas 95 ha dydžio žemės sklypas, t. sk. 88 ha žemės ūkio naudmenų. Augalininkystės produkcijos, kurią įmonė 2000 metais išaugino Vilniaus rajono Rudaminos seniūnijoje, savikaina buvo daugiau kaip 2 kartus didesnė už analogiškos produkcijos išauginimo vidutinę savikainą 2000 metais Lietuvos mažo našumo žemėse bei Vilniaus rajone 2000 metais išaugintos augalininkystės produkcijos vidutinę savikainą.

3. Įmonės direktorius S.Uleckas 2000-04-26 įsakymu Nr.27 “Dėl žemės nuomos” išnuomojo 28 asmenims 7,02 ha žemės bulvių pasisodinimui asmeniniams reikams. Direktorius įsakyme neapertas žemės nuomos mokestis ir todėl žemės nuomos mokesčio šie žmonės nemokėjo. Įmonė 2000 m. už minėtus 7,02 ha žemės sumokėjo 95,55 Lt žemės nuomos mokesčio. Taigi, įmonės direktorius S.Uleckas, savo įsakyme dėl žemės nuomos ir atsiskaitymo su gyventojais už bulvių priežiūrą, nenumatydamas mokesčio už žemės nuomą, padarė 95,55 Lt. žalą įmonei.

Pažeidžiant įmonės įstatų 5.2.3. punktą įmonės direktorius nėra paruošęs ir patvirtinęs darbuotojų pareiginių bei įmonės atskirų tarnybų nuostatų.

Pažeidžiant Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 8 straipsnio reikalavimus, įmonių rejestre neregistruotas įmonės įstatų 1.10 punkte nurodytas įmonės filialas “Kuilių spermos gamybos centras”, kurio buveinė yra Utenos raj. Joneliškio km., įmonės direktorius nėra patvirtinęs filialo nuostatų, nesudaroma atskira filialo finansinė atskaitomybė.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-30 nutarimu Nr.955 patvirtintos Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo ir jo remonto darbų apskaitos tvarkos 7 punkto reikalavimus, įmonėje nėra patvirtinti ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimo taikytini normatyvai, atsižvelgiant į planuojamą turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Pažeidžiant 1992-06-18 Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo Nr.I-2654 10 straipsnio reikalavimus, materialinėms vertybėms gauti limitinėse kuilių spermos gavimo kortelėse nepasirašo materialines vertybes gavę asmenys ir buhalterė.

Įmonėje nuo 1999 m. kovo mėn. iki 2000 m. spalio mėn. nebuvo įregistruotas padidintas įstatinis kapitalas. Dėl šios priežasties 1999 12 31 finansinėje atskaitomybėje, bei 2000 metų buhalterinėje apskaitoje buvo rodomas nepagrįstai sumažintas įstatinis kapitalas ir padidintas rezervas kitoms reikmėms finansuoti, nors palūkanas už valstybinio kapitalo naudojimą įmonė 2000 metais skaičiavo nuo faktinio, o ne nuo įregistruoto įstatinio kapitalo.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu 1993-10-27 Nr.804 patvirtintos Pajamų ir sąnaudų pripažinimo apskaitoje tvarkos 5.1 punkto reikalavimus, 2000 metų Homo sapiens spermos banko veiklos išlaidos - 2569,62 Lt, kurios kol kas įmonei neuždirbo jokių pajamų, metų gale įmonės buhalterinėje apskaitoje perkeltos į veislinių bulių išlaikymo išlaidas. Tokiu būdu nepagrįstai buvo padidintos 2569,62 Lt veislinių bulių išlaikymo išlaidos, bei metinės finansinės atskaitomybės Pelno (nuostolio) ir jo paskirstymo ataskaitoje parduotos produkcijos savikaina ir veiklos sąnaudos, tuo pačiu neteisėtai padidintas ir įmonės nuostolis bei sumažintas įmonės turtas.

Įmonės pirkėjų skolos 2000-12-31 sudarė 244982 Lt, iš jų dėl 74604,19 Lt įmonė kreipėsi į teismą ir teismas priteisė išieškoti šią sumą iš pirkėjų VĮ “Vilniaus regiono veislininkystė” naudai, tame skaičiuje dėl 12272,91 Lt įsiskolinimo 2000 metų pradžioje įmonė jau turėjo pranešimus iš antstolių kontorų, kad negali išieškoti skolų įmonės naudai, tačiau įmonės vyr. finansininkė I.Beinarovičienė šias skolas metinėje finansinėje atskaitomybėje atvaizdavo kartu su visomis pirkėjų skolomis. Įmonė, neiškeldama šių skolų į beviltiškų skolų sąskaitą, metinėje finansinėje atskaitomybėje nepagrįstai padidino savo turtą 12272,91 Lt ir tokia pačia suma sumažino savo nuostolį.

Atsižvelgdamas į tai, kad 2001-08-08 įmonės direktorius S.Uleckas padarytos žalos atlyginimui įnešė į įmonės kasą 95,55 Lt, o darbuotojai 2001-08-07 įnešė į įmonės kasą 530,39 Lt fizinių asmenų pajamų mokesčio ir į tai, kad 2000-10-10 įmonė įregistravo Vilniaus rajono savivaldybės įmonių rejestre padidintą įstatinį kapitalą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės įstatymo 35 straipsniu, Valstybės turto kontrolės skyriaus viršininkas

N U S P R E N D Ė:

1. Įpareigoti valstybės įmonės “Vilniaus regiono veislininkystė” direktorių Saulių Ulecką:

1.1. imtis priemonių, kad būtų likviduotas įmonės akcinis kapitalas;

1.2. spręsti klausimą ar įmonei tikslinga turėti UAB “Veisterna” akcijas;

1.3. paruošti ir patvirtinti įmonės darbuotojų pareiginius bei įmonės tarnybų nuostatus;

1.4. įstatymų nustatyta tvarka įregistruoti Įmonių rejestre įmonės filialą - Utenoje “Kuilių spermos gamybos centrą”;

1.5. įstatymų nustatyta tvarka pašalinti kitus nustatytus trūkumus bei pažeidimus;

1.6. apie sprendimo vykdymą per 4 mėnesius informuoti Valstybės kontrolę.

2. Informuoti steigėją - Žemės ūkio ministeriją apie tikrinimo metu nustatytus pažeidimus ir įpareigoti užtikrinti šio sprendimo vykdymo kontrolę ir apie sprendimo įvykdymą per 4 mėn. informuoti Valstybės kontrolę.

3. Siūlyti steigėjui – Žemės ūkio ministerijai:

3.1. vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo 10 str. 5 d. nuostata, spręsti klausimą, ar įmonės vadovas Saulius Uleckas tinkamas toliau eiti direktoriaus pareigas;

3.2. spręsti klausimą dėl įmonės žemės ūkio naudmenų nuomos iš valstybės bei jų panaudos sutarties sudarymo tikslingumo;

3.3. spręsti klausimą dėl įmonės įstatuose nenumatytos ir įstatymais savivaldybėms priskirtos veiklos – geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų surinkimo ir valymo organizavimo Utenos rajono Utenos seniūnijos Joneliškio bei Gedimino kaime, perdavimo Utenos rajono savivaldybei, kartu perduodant iš įmonės balanso į savivaldybės balansą geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų surinkimo ir valymo įrenginius.

4. Informuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę, kad įmonė neefektyviai naudoja 1998 m. rugpjūčio 13 d. Vyriausybės nutarimu Nr.1026 “Dėl žemės, suteiktos mokslo bei mokymo įstaigoms ir perduotos valstybiniais specializuotiems sėklininkystės bei veislininkystės ūkiams, naudotojų ir jų naudojamų žemės sklypų dydžio nustatymo” suteiktą jai žemę.

5. Informuoti Valstybinę mokesčių inspekciją prie Finansų ministerijos apie patikrinimo metu nustatytus pridėtinės vertės ir fizinių asmenų pajamų mokesčių mokėjimo pažeidimus valstybės įmonėje “Vilniaus regiono veislininkystė”.

6. Informuoti Valstybinę medicininio audito inspekciją prie Sveikatos apsaugos ministerijos apie patikrinimo metu valstybės įmonėje “Vilniaus regiono veislininkystė” nustatytus faktus, vykdančią įmonės įstatuose nenumatytą ir įstatymais nereglamentuotą veiklą - kaupiant bei saugant homo sapiens spermą banką.

Šis sprendimas per 10 dienų nuo jo gavimo dienos gali būti apskūstas Valstybės kontrolieriui ar jo pavaduotojams.

Sprendimo nuorašus išsiųsti Valstybės įmonei “Vilniaus regiono veislininkystė” ir Žemės ūkio ministerijai.